

[Bernhard Baunsgaard]

retning, nemlig at det ikke gavner, at det ikke forbedrer at blive spærret inde. Men disse undersøgelser ser vi bort fra, dem tror vi ikke på.

Det er jo nok stillingen i dag, at vi bruger et middel, om hvilket de mennesker, der har mest forstand på forholdene, kan sige, at vi ikke ved noget om, hvorvidt det i almindelighed gavner i forhold til andre mennesker, men at vi ved, det skader dem; det rammer.

Så kan man naturligvis spørge: ja, men hvorfor i alverden opretholder vi det så? Ja, det er, fordi vi i befolkningen møder et meget kraftigt ønske om, at der skal ske et eller andet med de mennesker, der overtræder fællesskabets love og regler. Det er da en indstilling, som også jeg deler, og det er derfor, jeg her vil understrege, at ministeren kan finde støtte hos os til forsøg på andre former for, jeg kan vel kalde det straf. Samfundstjenesten er det første, ministeren nu spiller ud med. Vi vil meget ivrigt støtte, at der gøres forsøg med andre former for straf.

Det forekommer mig i øvrigt, at ministeren meget nøje bør overveje det, som den konservative ordfører, hr. Hagen Hagensen, sagde her, nemlig at det ikke er udvalget og ikke ministeren, der skal træffe beslutning om, hvordan dette forsøg skal forme sig, men at det er folketinget. Jeg beder ministeren overveje det meget nøje, for jeg tror, det var en god henstilling, der kom dér. Der ville jo ikke være noget i vejen for, at folketinget fik forelagt et sådant forslag fra ministeren om at sætte denne forsøgsordning i gang.

Jeg er enig med dem, der allerede har nævnt det, og vil understrege deres ord om, at det at foretage et forsøg alene i hovedstadsområdet bestemt ikke vil udelukke, at det kunne være gavnligt at prøve andre former, for det kan meget vel tænkes, at samfundstjeneste i hovedstadsområdet ikke virker på samme måde som samfundstjeneste f. eks. i Nordjylland. Vi kan få en fornemmelse af det, når vi ser på, hvordan forholdene er i Norge med de mange små, isolerede samfund, og ved, at det i disse samfund, hvor man er nær ved hinanden og følger hinanden nøje, har en ganske anden virkning end i et hovedstadssamfund, hvor man ikke ved, hvem der hører til hvor.

Men jeg skal gentage: noget må der ske med dem, der overtræder fællesskabets love og regler, og derfor er det så væsentligt, at vi

kommer i gang med forsøg med nye straffemidler. Det, vi har, og som vi kun bruger, fordi vi ikke har kunnet finde på noget andet, er, så vidt man kan dømme, og så vidt alle undersøgelser siger, et rigtig dårligt middel; tænk bare på, hvor mange af dem, vi spærre inde, der er gengangere.

Men når vi så i en rum tid alligevel kommer til at bruge indespærring som straffemiddel, vil jeg stille ministeren et par spørgsmål om den måde, vi specielt i Danmark forvalter dette middel på. Danmark benytter jo i vid udstrækning varetægtsfængsling – jeg tror, 30 pct. af indespærringskapaciteten bruges til varetægtsfængsling – og selv om vi naturligvis ikke dermed kan sige, at hvis vi ikke varetægtsfængslede, havde vi pludselig 30 pct. flere pladser, for man modregner jo den tid, varetægtsfængslingen har varet, i den indespærring, der bliver idømt, kan vi heller ikke se bort fra, at et vist antal af de mennesker, der holdes varetægtsfængslet, bliver frikendt, og hvordan skal samfundet tilbagebetale den tid til de mennesker? Derfor synes jeg, det er et alvorligt spørgsmål, som må tages op.

Dernæst: af de varetægtsfængslede holder Danmark jo et vist antal i isolation. Om dette er der udgivet en bog af Isolationsgruppen under Dansk Retspolitisk Forening, som jo i høj grad hører til ved Århus universitet og er startet af mennesker dér, men som også har en række jurister og andre mennesker, der beskæftiger sig med retsproblemer, som medlemmer og medarbejdere. I denne bog fastslår de, at der i arbejdsgruppen er enighed om, at den gældende retstilstand med hensyn til isolation er af en sådan beskaffenhed, at det ikke kan forenes med et demokratisk retssamfund, og at man derfor vil indbringe Danmark for Den europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Jeg synes, ministeren er nødt til at svare os på, hvad han vil gøre med det, også fordi den nyvalgte formand for folketingets retsudvalg, hr. Jimmy Stahr, for ikke så forfærdelig længe siden efter referater i Roskilde Tiden, som ikke er dementeret, i Roskilde har givet udtryk for en opfattelse, der falder nøje sammen med denne. Hr. Jimmy Stahr meddelte, at vi efter hans opfattelse øjeblikkelig burde skride til totalt forbud mod isolation og ikke bare nøjes med at indskrænke brugen deraf, heller ikke den tid, den enkelte